

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MONARJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

THE OLDEST
AND MOST
POPULAR
SLOVENIAN
NEWSPAPER
IN UNITED
STATES OF
AMERICA.

PD 450/1964

LETNIK XXXVII.

CHICAGO, ILL., SREDA, 4. JANUARJA — WEDNESDAY, JANUARY 4, 1928.

ŠTEV. (No.) 1.

Boji z banditi v Nikaragvi. - Zima v Zed. drž., mnogo mrtvih.

VLADA V WASHINGTONU POŠILJA NOVE ČETE V NIKARAGUO. — BANDITI NAPADLI AMERICANE. — GENERAL SANDINO JE DOBRO ZALOŽEN Z MUNICIJO IN OROŽJEM.

Washington, D. C. — Po veljnik Stric Samovih čet v Nikaragvi, Col. Louis Mason Gulick, potrjuje vest, da so bile njegove čete, ko so se pomikale proti postojankam uporniškega generala Sandina, od banditov napadene. Vojaki so se postavili v bran, bitka je trajala eno uro in dvajset minut, v boju je padlo pet vojakov Zed. drž., 23 je bilo ranjenih, med temi šest težko. Napadalec je bilo okrog 500, vsi pa so bili dobro oboroženi. Domalega vse žrtve so bile zadete od drobcov granat. Vlada v Washingtonu je poslala na pomoč 155 moč, ki odplujejo s transportnim parnikom Chateau Thierry iz New Yorka v Nikaraguo. Križarka Tulsa je že odplula, tej bodo sledile še druge. Kolikor je znano, je general Sandino dobro založen z municijo in orožjem, s katerim ga najbrže zaklada Mehika.

Čete, ki so bile napadene, so štele okrog 200 moč. Število napadalec, padlih v boju, ni znano. Sandinove čete se preživljajo le od plena. Izvežbane so dobro in se sodi, da imajo instruktore od kakšne tuje države. Najmočnejša Sandinova postojanka je v okolici mesta Quilali. To pa je tudi točka, katero hočejo čete Zed. drž. dobiti pod svojo kontrolo, ker če to dosežejo, bo Sandinova moč zelo oslabiljena. Tukaj je pričakovati še velikih bojev, predno bodo uporniki popolnoma premagani.

ŠTEVILO MILIJONARJEV SE KRČI.

Leta 1925 je bilo v Zed. drž. 30,518 oseb, ki so imele milijon ali več, danes jih je 621 manj; število večkratnih milijonarjev se pa je pomnožilo.

Washington, D. C. — Če so številke, katere velika podjetja predložijo davčnemu uradu, ki jim nalaga dohodninske davke, pravične, je zdaj 621 milijonarjev v Zed. drž. manj, kakor jih je bilo leta 1925. Takrat jih je bilo največ, in sicer 30,518. Niso pa vsi ti denarni mogotci, ki več ne spadajo med milijonarje, obubožali, temveč, nekateri so postali večkratni milijonarji. Tako je bilo leta 1926 večje število večkratnih milijonarjev, kakor leto poprej. Leta 1914 jih je bilo 60, to število se pa je do leta 1916 pomnožilo na 206, potem se pa je nekoliko skrčilo in začelo je tako padati, da jih je bilo leta 1921 le še 21. Do leta 1924 se je število zopet pomnožilo na 75 in lansko leto jih je že bilo 207. Torej je le res, da vlada v Zed. drž. velika prosperiteta, le žal, da so sami nekateri, ki imajo koristi od nje.

Galesburg, Ill. — S prvim januarjem so začeli v tujakšnem mestu svedrovci svoj posel. Obiskali so takoj prvi dan leta dva in trideset trgovin, plen znaša več tisoč dolarjev. Na nekaterih krajih so se pripravljali, da bi navrtali blagajne kar pa niso storili, zadovoljili so se le z blagom in kar so dobili gotovine, ki ni bila v blagajni. Pred enim tednom, je bilo v eni noči dvajset trgovin oropanih.

Opazujte svoje prijatelje in znance na zankah povani v "Amerikanski Slovenec"!

PONESREČENI PODMORSKI ČOLN S-4.

Na sliki vidimo ponesrečeni podmorski čoln S-4, ki se je v bližini Provincetown, Mass. potopil, ko je trčil skupaj z rušilcem obrežne straže. Ob življenje je prišlo 40 moč posadke, med temi trije častniki, katere vidimo na sliki.

FRANCOSKI PROGRAM PROTI VOJNI. KRIŽEM SVETA. ŽELEZNIŠKE NESREČE VSLED ZAMETOV.

Francija ni zadovoljna z načrti za preprečitev vojne, kakršne je predložila vlada Zed. drž., zato je izdelala svoj program.

Pariz, Francija. — Pred nekako tremi tedni je vlada Zed. drž. predložila načrt za preprečitev nadaljnjih vojn, ki pa po mnenju Francije ni takšen, kakor bi moral biti, da bi imel zaželjeni uspeh. Francija je zdaj izdelala nov program in ga predložila ameriški vladi. Ni pa še objavljeno besedilo nobenega načrta. Le toliko je znano, da načrt Zed. drž., bi ne koristil dosti, zato pa francoskemu zunanjemu ministru, Briand, ni bil po volji.

Predno se bo kaj v resnici koristnega v tem oziru sklenilo, bo še veliko načrtov, od ene ali druge strani. To pa zato, ker velesile nimajo resne volje razorožiti. Dokler pa bodo narodi tako oboroženi in pripravljeni na vojno, kakor so zdaj, ni treba misliti nato, da bi bila vojna nevarnost odstranjena.

LETOS SE NE BO VRŠIL PLES V BELGRADU.

Belgrad, Jugoslavija. — Kakor se govori med informiranimi politiki, se letos ne bo vršil noben dvorski ples, kakor je to običajno ob priliki kraljevinega rojstnega dne, ker se pričakuje tekot januarja radostni dogodek v kraljevi hiši.

ROJSTNI DAN AL SMITHA.

Albany, N. Y. — V petek 30. decembra je newyorški guverner Al Smith obhajal svoj 54 rojstni dan. Iz Washingtona so poslali guvernerju poglavoč. Smith je delal ves dan v svojem uradu, šele zvečer je obhajal rojstni dan v krogu svoje družine in nekaterih prijateljev.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec"!

BLAGOSLOVLJENO IN SREČNO NOVO LETO 1928

želimo vsem naročnikom (cam), delničarjem (com), zastopnikom (cam) in vsem prijateljem lista "Amerikanski Slovenec"!

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO.

Iz Jugoslavije.

EKSPLOZIJSKA NESREČA V KOČEVSKEM PREMOGOVNIKU, KATERE ŽRTEV JE POSTAL ELEKTRIČAR FRANCE LEUSTEK. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Strašna smrt električarja.
V četrtek zvečer se je zgodila v kočevskem premogovniku strašna nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev ter je globoko pretresla prebivalstvo Kočevja in okolice. Električar France Leustek je hotel okrog 8. še enkrat v jamo, da bi nekaj popravil in ustavil par amperov ur. Šel je v električno centralo in naročil strojniku Petschauerju, da naj pripravi in zažene stroj, da se bo popeljal z dvigalom v rov pri glavnem šahtu. Nato je odšel v glavni šaht in nekaj časa čakal. V neprevidnosti pa ni prižgal elektrike, kar je postalo zanj usodno.

Okrog vhoda v jamo, kjer se spuščajo delavci in se dviguje material in premog, je stala takrat nadomestilna ograja z vrati. Vse povsod je bila tema. Sigurno, da je tam dvignjeno dvigalo, je odprl Leustek vrata pri desni polovici šahta. Stopil je s sigurnostjo naprej — takrat mu je zmanjkalo tal. S strahovitim padcem je zgrmel v 65 metrov globoki prepad in obležal na mestu mrtev na dvigalu, ki se je nahajalo v jami.

Kmalu za tem je prišel iz elektrarne strojnik Petschauer, da bi sam spravljal Leusteka v rov. Klical je na vse strani — toda zaman. Prižgal je elektriko in zagledal vrata ograje odprta. Grozna slutnja ga je prešinila. Stekel je k jamski cevi, po kateri javljajo rudarjem v jame, in zaklical rudarjem, če so kaj videli električarja. Ti so mu pa v isti sapi hiteli pripovedovati, da so čuli padec in da leži nekdo na dvigalu v jami. Nesreča je bila pojasnjena.

Takoj se je odpravila komisija pod vodstvom inženjerja v jamo po stopnicah. Dospeli so do dvigala. Tu se jim je nudila grozna slika: na dvigalu je ležal električar France Leustek ves seseden in razmesarjen. Lobanja mu je bila na več krajih prebita, da se možgani so silili na vseh krajih, dvigalo samo je bilo poškodovano s krvjo. Truplo so nato sestavili, kakor so mogli, in ga dvignili iz jame. Odnegli so ga v rešilnico in ga položili v krsto. Pogled na to sesedeno in polomljeno truplo je bil strašen.

Pokojni France Leustek je bil že dalj časa uslužben v kočevskem premogovniku in je veljal za enega izmed najboljših delavcev. Bil je po poklicu izkušen ključavničar in se je izvrstno razumel na stroje v novi in stari električni centrali, tako, da jih je on sam tudi večinoma montiral. Bil je še mlad, zapuščal ženo in četvero nedorasle dece.

Odlikovani gasilci.
Iz Radovljice: Na praznik, dne 8. m. m., je prejel pri tujakšnem glavarstvu iz radovljiškega okraja 25 gasilcev odlikovanje v obliki srebrne rožice.

IZVEŠUJEMO TUDI DENARNE POSILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.
Pisna in poljske naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEBAR, 48 W. 4th ST. NEW YORK N. Y.

tinje za civilne zasluge. Med temi tudi častna člana gg. Jakob Jan iz Gorij in Fran Dolžane iz Radovljice.

Smrtna nesreča.

V Jankovi pri Vojniku blizu Celja se je smrtno ponesrečil Anton Petre, sin tamošnjega posestnika in orožnika v pokoj. Josipa Petre. Pri razstreljevanju kamenja ga je zadela debel kos kamna na glavo s tako silo, da mu je prebil lobanjo. Ponesrečeni je drugi dan po usodnem udarcu umrl.

Nenadna smrt.

V Mozirju je preminul nenadoma cerkveni ključar Ivane Govek. V cerkvi med pridigo ga je zadela kap, nakar je ležal čez pol ure na svojem domu mrtav. Bil je veren katolik, miroljuben in delaven za vse dobro. Bil je tudi prednik katoliške organizacije in podporni član naših društev. Zadnjo čast mu je izkazala požarna bramba. Ori in mnogo ljudstva.

Vujič obsojen na deset let ječe.

Kasacijsko sodišče je potrdilo obsodbo okrožnega sodišča v Belgradu, ki je obsodilo bivšega tajnika jugoslovanskega poslanstva v Rimu Vojislava Vujiča na deset let ječe. Kakor znano, je Vujič obtoženi bilvi poslanik v Rimu Balugdžić, da je zakrivil poverbo. Vujič je dvignil na tri črke skupni znesek 100,000 dinarjev ter denar zapravljal s svojim razkošnim življenjem v Rimu.

Padec raz strehe.

V kurilnici državne železnice na glavnem kolodvoru v Ljubljani se je pripetila težka nesreča. 23letni delavec Janez Kladnik je popravljal streho kurilnice, se pri tem spodrsnil in padel raz streho. Na tleh je prišel bruhati kri. Nezvestnega so prepeljali v rešilnim avtom v bolnišnico, kjer imajo le malo upanja, da bi okreval.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po tehle cenah:

500 Din	\$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00
100 Lir	\$ 6.10
200 Lir	\$11.90
500 Lir	\$28.75
1000 Lir	\$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vsprejeti cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVEŠUJEMO TUDI DENARNE POSILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisna in poljske naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEBAR,

48 W. 4th ST. NEW YORK N. Y.

